MEMORANDUM

O

COMPUTER EMERGENCY RESPONSE TEAM / COMPUTER SECURITY INCIDENT RESPONSE TEAM ČESKÉ REPUBLIKY

Česká republika – Národní bezpečnostní úřad

Na Popelce 2/16
150 06 Praha 5
IČ: 68403569
zastoupené Ing. Dušanem Navrátilem, ředitelem Národního bezpečnostního úřadu
(„NBÚ")

a

CZ.NIC, z.s.p.o.

Americká 23
120 00 Praha 2
IČ: 67985726
zastoupené Mgr. Ondřejem Filipem, MBA, ředitelem sdružení, na základě plné moci
(„sdružení CZ.NIC")

VZHLEDEM K TOMU, ŽE

A. NBÚ je na základě usnesení vlády České republiky ze dne 19. října 2011 č. 781 gestorem problematiky kybernetické bezpečnosti a zároveň národní autoritou pro tuto oblast;

B. Sdružení CZ.NIC je zájmovým sdružením právnických osob sdružujícím významné právnické osoby působící v České republice v oblasti doménových jmen a na trhu služeb elektronických komunikací, které spravuje národní doménu nejvyšší úrovně .cz (ccTLD .cz) a zabývá se bezpečností internetu a počítačovou bezpečností;

C. Internet a datové sítě jsou nezbytnou součástí kritické infrastruktury státu a jejich bezpečnost je důležitá jak pro činnost veřejné správy, tak pro soukromoprávní subjekty;

uzavírají strany níže uvedeného dne, měsíce a roku toto memorandum.

I. NÁRODNÍ CSIRT TÝM ČESKÉ REPUBLIKY

1. NBÚ a sdružení CZ.NIC se dohodly, že sdružení CZ.NIC bude dále budovat a rozvíjet agendu národního „Computer Security Incident Response Team" České republiky (dále jen „**CSIRT.CZ**").

2. CSIRT.CZ se bude jako národní tým podílet na řešení incidentů týkajících se kybernetické bezpečnosti v sítích provozovaných v České republice (incident response). CSIRT.CZ bude poskytovat při řešení incidentů koordinační a metodickou pomoc, nikoliv fyzickou podporu. CSIRT.CZ nemá povinnost poskytovat podporu a pomoc koncovým uživatelům. CSIRT.CZ bude shromažďovat a vyhodnocovat data o oznámených incidentech a předávat hlášené incidenty osobám zodpovědným za chod sítě/služby, která je zdrojem daného incidentu a to v souladu se závažností incidentu.

3. CSIRT.CZ bude plnit roli národního PoC (Point of Contact) pro oblast informačních technologií, bude centrem vzdělávání a šíření osvěty v oblasti kybernetické bezpečnosti, bude umožňovat spolupráci na národní i mezinárodní úrovni, výměnu zkušeností a informací a pomáhat se zřizováním CERT/CSIRT týmů v sítích provozovaných v České republice a pomáhat jim s navázáním spolupráce se světovými bezpečnostními platformami. Národní i mezinárodní výměna informací mezi CSIRT.CZ a dalšími CERT/CSIRT týmy bude probíhat v závislosti na jejich citlivosti a závažnosti situace v souladu s platnými právními předpisy a zvyklostmi tak, aby nedošlo k jejich zneužití.

4. CSIRT.CZ bude při své činnosti úzce spolupracovat s CERT/CSIRT týmem státní správy zřízeným v rámci NBÚ, do jehož působnosti budou spadat incidenty týkající se kybernetické bezpečnosti v sítích státní správy a kritické informační infrastruktury České republiky (dále jen „**vládní CERT**").

5. Činnost CSIRT.CZ bude realizována v souladu s provozními dokumenty vydanými sdružením CZ.NIC na základě projednání jejich návrhů s NBÚ a po případných konzultacích jejich návrhů s odbornou veřejností (dále jen „**provozní dokumenty**"). Kopie provozních dokumentů v aktuálním znění je uložena u NBÚ.

6. Sdružení CZ.NIC deklaruje, že disponuje dostatečnými technickými a personálními zdroji nezbytnými k bezproblémovému provozu CSIRT.CZ, a to jak v rámci České republiky, tak pro účely spolupráce a koordinace na mezinárodní úrovni.

7. Sdružení CZ.NIC zabezpečí plný technický provoz a plnou funkcionalitu CSIRT.CZ v rozsahu uvedeném v tomto memorandu, včetně všech nezbytných akreditací.

II. KONCEPČNÍ ŘÍZENÍ CSIRT.CZ

1. Činnost CSIRT.CZ bude řízena v souladu s provozními dokumenty.

2. K efektivnímu koncepčnímu řízení CSIRT.CZ mohou být ustanoveny jeden nebo více orgánů, ve kterých vedle pracovníků sdružení CZ.NIC (CSIRT.CZ) a NBÚ (vládní CERT) mohou zasedat i další osoby z řad odborné veřejnosti, zástupci akademické sféry či neziskového sektoru.

III. FINANCOVÁNÍ PROVOZU CSIRT.CZ

1. Náklady spojené s provozem CSIRT.CZ ponese sdružení CZ.NIC. NBÚ se na financování CSIRT.CZ nebude podílet.

2. Sdružení CZ.NIC může získat podporu financování provozu CSIRT.CZ ze soukromých, resortních, vládních, či mezinárodních zdrojů, a to zejména formou grantů či čerpání fondů.

3. NBÚ bude podporovat sdružení CZ.NIC při případném získávání financování provozu CSIRT.CZ, pokud to nebude možné považovat za střet zájmů vzhledem k zapojení NBÚ v orgánech, které budou o poskytnutí financování rozhodovat.

IV. VZÁJEMNÁ SPOLUPRÁCE V OBLASTI KYBERNETICKÉ BEZPEČNOSTI

1. Zájmem obou stran je úzká spolupráce v oblasti kybernetické bezpečnosti, a to v rámci působnosti CSIRT.CZ a vládního CERT.

2. Sdružení CZ.NIC (CSIRT.CZ) a NBÚ (vládní CERT) budou úzce spolupracovat na rozvoji a dalším vývoji schopností obou vrcholových pracovišť tak, aby byla zachována jejich kompatibilita a zlepšovány jejich schopnosti efektivní a účinné ochrany kyberprostoru České republiky, a to zejména konzultacemi při budování CSIRT.CZ a vládního CERT, vzájemnou podporou a poskytováním informací. Výsledky výzkumných úkolů a řešení budou poskytnuty pro využití všemi subjekty spolupracujícími na ochraně kybernetického prostoru, včetně orgánů veřejné správy a subjektů kritické informační infrastruktury. V počátečních fázích fungování odborného pracoviště NBÚ (vládní CERT) CZ.NIC (CSIRT.CZ) pomáhá NBÚ s jeho výstavbou a zařazením do mezinárodních struktur.

3. Sdružení CZ.NIC (CSIRT.CZ) a NBÚ (vládní CERT) budou úzce spolupracovat na osvětě v oblasti kybernetické bezpečnosti v České republice formou pořádání seminářů, přednášek, konferencí, školení, účasti na akcích týkajících se této oblasti a vydáváním materiálů k tomuto tématu v elektronické i tištěné podobě. Obě strany se budou navzájem v dostatečném předstihu informovat o těchto připravovaných aktivitách, budou koordinovat jejich přípravu, aby nedocházelo ke zbytečnému překrývání a budou si navzájem poskytovat prostor pro účast v těchto aktivitách, např. formou přednáškové činnosti apod. Osvěta v oblasti kybernetické bezpečnosti bude dle možností obou stran zahrnovat všechny dotčené subjekty včetně subjektů veřejné správy a kritické informační infrastruktury.

4. Sdružení CZ.NIC bude aktivně podporovat vznik nových bezpečnostních týmů u subjektů státní správy, kritické infrastruktury, akademických institucí i soukromých společností.

5. V případě, že se v průběhu řešení některého z incidentů CSIRT.CZ objeví situace, která má nebo může mít významný bezpečnostní dopad na sítě státní správy nebo kritické informační infrastruktury (informace o řízeném útoku apod.) sdružení CZ.NIC tuto informaci neprodleně postoupí NBÚ (vládnímu CERT) a dále bude při řešení incidentu postupovat v koordinaci s ním.

6. Sdružení CZ.NIC bude postupovat v souladu s pokyny NBÚ (vládního CERT) v případě, že tuto spolupráci vyžadují okolnosti, které mají významný dopad na kybernetickou bezpečnost České republiky. Zároveň se na požádání NBÚ zúčastní mezinárodních cvičení a případných dalších akcí, souvisejících s provozem CSIRT.CZ a kybernetickou bezpečností České republiky.

7. Sdružení CZ.NIC se bude podílet na tvorbě a budoucích změnách legislativy a dalších návazných dokumentů a předpisů v oblasti kybernetické bezpečnosti. NBÚ bude se sdružením CZ.NIC konzultovat tvorbu legislativy a uvedených dokumentů a předpisů.

8. Sdružení CZ.NIC (CSIRT.CZ) se bude na základě oslovení NBÚ účastnit zasedání krizového štábu při řešení závažných bezpečnostních incidentů, které mohou mít významný bezpečnostní dopad na sítě státní správy a kritické informační infrastruktury. Sdružení CZ.NIC poskytne NBÚ kontaktní údaje na osoby, které budou tuto povinnost sdružení CZ.NIC plnit, a které splňují podmínky pro přístup k případným utajovaným informacím, se kterými mohou být v této souvislosti seznámeny, a to přinejmenším pro stupeň utajení „Vyhrazené".

9. NBÚ řeší postavení pracovišť typu CERT/CSIRT v českém právním řádu. NBÚ dále bude podporovat zařazení CSIRT.CZ do mezinárodních struktur, a to zejména tím, že potvrdí statut CSIRT.CZ jako národního CSIRT týmu.

10. NBÚ připomínkuje provozní dokumenty CSIRT.CZ a zprávy o činnosti CSIRT.CZ, předkládané sdružením CZ.NIC.

11. NBÚ má právo požádat o provedení auditu výkonu činnosti CSIRT.CZ. V takovém případě sdružení CZ.NIC audit provede a jeho výsledek předloží NBÚ.

12. NBÚ vyhodnocuje informace, které obdrží od CSIRT.CZ v případě, že CSIRT.CZ má podezření, že řešený incident může mít dopad na systémy státu, resp. státní správy a kritické informační infrastruktury.

13. NBÚ koordinuje činnost CSIRT.CZ a vládního CERT.

14. NBÚ předkládá každoročně zprávu o činnosti CSIRT/CERT v České republice evropské agentuře ENISA.

V. INFORMAČNÍ ČINNOST

1. Sdružení CZ.NIC (CSIRT.CZ) bude na svých stránkách průběžně zveřejňovat aktualizované informace a statistiky o počtu a druhu řešených incidentů. Na vyžádání NBÚ (vládního CERT) sdružení CZ.NIC předloží o těchto incidentech detailnější informace.

2. Sdružení CZ.NIC bude zveřejňovat pravidelné zprávy o činnosti CSIRT.CZ, a to nejméně jednou ročně. Před zveřejněním zprávy předloží sdružení CZ.NIC zprávu k připomínkám NBÚ. Informace ze zprávy budou jedním z podkladů pro tvorbu společné zprávy o stavu kybernetické bezpečnosti v České republice předkládané vládě ČR 1x ročně. Při přípravě společné zprávy o stavu kybernetické bezpečnosti v České republice předkládané vládě ČR budou obě strany spolupracovat. CZ.NIC rovněž bude NBÚ poskytovat podklady pro

vypracování společné zprávy o činnosti CSIRT/CERT v České republice pro příslušnou evropskou agenturu. Tuto zprávu bude NBÚ evropské agentuře předkládat počínaje zprávou za rok 2013.

3. Strany budou spolupracovat na přípravě a zveřejnění společné tiskové zprávy s cílem zajistit pozitivní publicitu jejich spolupráce. Strany jsou oprávněny zveřejnit plný text memoranda.

VI. RŮZNÉ

1. Toto memorandum nabývá, po dohodě obou smluvních stran, účinnosti dnem 1. 1. 2013 a pozbývá platnosti dne 31. 12. 2015. Strany shodně prohlašují, že do data pozbytí účinnosti tohoto memoranda vyvinou úsilí k tomu, aby uzavřely obdobný dokument, jehož předmětem bude provozování agendy CSIRT.CZ. Obě strany se zavazují informovat se navzájem v dostatečném předstihu před uplynutím doby, na kterou je toto memorandum sjednáváno, nejméně však 3 měsíce předem, pokud nehodlají takový dokument pro období po ukončení účinnosti tohoto memoranda uzavřít.

2. Každá ze stran je oprávněna toto memorandum vypovědět i před datem 31. 12. 2015 v případě změny okolností a neplnění podmínek vzájemné spolupráce tak, jak je popsána v tomto memorandu, a to s výpovědní lhůtou 3 měsíců. Každá ze stran je rovněž oprávněna toto memorandum vypovědět i bez uvedení důvodu s výpovědní lhůtou 9 měsíců. V případě výpovědi jsou strany povinny udělat ve vzájemné spolupráci takové nezbytné kroky, aby agenda CSIRT.CZ mohla být bez zbytečného odkladu předána novému provozovateli.

3. Strany se zavazují informovat se navzájem o svých postojích k otázkám týkajícím se jejich činnosti podle tohoto memoranda a konzultovat vzniklé problémy. Za tímto účelem každá ze stran označí osobu, která bude vůči druhé straně kontaktním místem.

4. Obě strany souhlasí tím, že každá z nich ponese své vlastní náklady spojené s realizací cílů uvedených v memorandu.

5. Podpisem tohoto memoranda nemají strany v úmyslu vytvářet vůči sobě žádný jiný právní závazek, než jaký vyplývá z jejich vzájemného prohlášení o způsobu spolupráce ve zde uvedených oblastech.

6. Obě strany se zavazují zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které druhá strana označí jako důvěrné informace (tedy nikoli utajované podle zvláštních právních předpisů), nebo které představují utajované informace podle právních předpisů. Povinnost mlčenlivosti se nezvtahuje na uveřejňování statistik a základních informací o bezpečnostních incidentech. Povinnost mlčenlivosti trvá i po skončení účinnosti memoranda. Za porušení povinnosti mlčenlivosti se nepovažuje, je-li strana povinna informaci sdělit na základě zákonem stanovené povinnosti.

7. Tímto memorandem se ruší a v celém rozsahu nahrazuje Memorandum uzavřené mezi stranami dne 28.3.2012.

Česká republika – Národní bezpečnostní úřad

Podpis: _____

Jméno: Ing. Dušan Navrátil

Funkce: ředitel Národního bezpečnostního úřadu

Datum: 19. 12. 2012

CZ.NIC, z.s.p.o.

Podpis: _____

Jméno: Mgr. Ondřej Filip, MBA

Funkce: ředitel sdružení

Datum: 19. 12. 2012

Č.j.: 20140/2012-NBÚ/41

NÁRODNÍ BEZPEČNOSTNÍ ÚŘAD
P.O. BOX 49
150 06 Praha 56
27